

TESSAROL Alu bronca 400°C

Revizija br.:3
Datum izrade:06/09/07**1. IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I PODACI O DOBAVLJAČU / PROIZVOĐAČU**

Naziv proizvoda : TESSAROL Alu bronca 400°C
Šifra proizvoda: 9336
Opis proizvoda: Boja na osnovi veziva i pigmentata u organskim otapalima.
Prodavač/dobavljač: HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo d.o.o.
Količevo 65, 1230 DOMŽALE, SLOVENIJA
tel. +386 1 722 4000, fax. +386 1 722 4040

Broj telefona službe za izvanredna stanja: U slučaju ugroženosti zdravlja posavjetovati se s osobnim ili dežurnim liječnikom, u slučaju životne opasnosti nazvati telefonski br. +386 (1) 722 4381 (INDOK služba).

2. SASTAV S PODACIMA O OPASNIM SASTOJECIMA

Sastav: Premazna sredstva (boje i lakovi) na osnovi polimera, dispergiranih ili otopljenih u nevodenom mediju.

Sadrži za zdravlje i okoliš opasne sastojke :

Kemijski naziv	Konc. %	CAS br.	EC br.	Indeks br.	Oznake opasnosti	Oznake upozorenja
Toluen	50-100	108-88-3	203-625-9	601-021-00-3	F Xn	R11 R67 R38 R65 R48/20 R63
aluminij prah	2.5-10	7429-90-5	231-072-3	013-001-00-6	F	R17 R15
nafta (zemno ulje), teško	2.5-10	64742-82-1	265-185-4	649-330-00-2	Xn N	R65 R67 R66 R51/53
solvent nafta (zemno ulje), laka aromatska	1.0-2.5	64742-95-6	265-199-0	649-356-00-4	Xn N	R65 R37 R51/53 R10 R67 R66

3. IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI

Opasnosti proizvoda: Lako zapaljivo.
Pare mogu uzrokovati pospanost ili vrtoglavicu. Moguća opasnost štetnog djelovanja na plod. Nadražuje kožu. Štetno: opasnost od teških oštećenja zdravlja pri duljem izlaganju udisanjem.
Štetno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.

4. MJERE PRVE POMOĆI

Mogući simptomi prekomjernog djelovanja proizvoda na organizam:	Pri pojavi navedenih simptoma u jakom obliku potražiti liječničku pomoć te mu pokazati ovaj list.
Nakon udisanja:	Osobu izvesti na čist zrak, staviti u poluležeći položaj i smirivati je. U slučaju zastoja disanja primijeniti umjetno disanje. Ako se pojave vrtoglavica, glavobolja, mučnina, potražiti savjet liječnika, a u slučaju nesvjestice osobu prebaciti u bolnicu u bočnom položaju uz održavanje prohodnosti dišnih putova.
Nakon gutanja:	Ne izazivati povraćanje. Isprati usta vodom i ispljunuti. Popiti čašu vode. Staviti osobu u poluležeći položaj i uz stalno smirivanje prebaciti u bolnicu.
Nakon dodira s kožom i odjećom:	Svući svu natopljenu odjeću i obuću. Mjesta dodira temeljito ispirati vodom i sapunom (barem 15 – 20 min). Ako se na mjestu dodira pojavi crvenilo, potražiti savjet liječnika.
Nakon dodira s očima:	Čistim prstima (prvo oprati ruke) raširiti kapke, usmjeriti vodu u oko (ne prejaki mlaz i ne suviše vruća voda) i pritom kružiti očima tako da voda dospije u sve dijelove oka. U slučaju jakog crvenila, pečenja ili trajnog suženja potražiti pomoć okulista.

5. MJERE SUZBIJANJA POŽARA

Preventivne mjere:	Ukloniti sve moguće izvore paljenja; otvoreni plamen, upaljenu cigaretu, iskrenje alata i uređaja. Zatvarati spremnik.
Sredstva za gašenje:	PRIKLADNA: Teška zračna pjena (pjenilo na bazi alkohola), prah, CO ₂ , inertni plin FM 200 ili INERGEN (za gašenje početnih požara), vodena magla. NE SMIJU SE UPOTREBLJAVATI: Vodeni mlaz, osim vodene magle za hlađenje zatvorenih spremnika.
Mjere prilikom gašenja:	Gasiti u smjeru vjetra. Negoreće spremnike hladiti raspršenom vodom, spriječiti izlivanje proizvoda te ih premjestiti na sigurno mjesto. Postoji mogućnost da se prilikom požara razviju za organizam štetni plinoviti produkti i gusti dim. Preporuča se upotreba zaštitne maske s filterom A.

6. MJERE KOD SLUČAJNOG ISPUŠTANJA

Osobne mjere opreza:	Ukloniti moguće izvore paljenja (plamen, upaljena cigareta, iskra itd.). Dišne puteve zaštititi od udisanja para. Osigurati dobro prozračivanje.
Mjere zaštite okoliša:	Izgradnjom brana od pijeska ili sličnog materijala, odnosno kopanjem kanalic, spriječiti izlivanje u vodu, vodotokove, podrume, jame ili kanalizaciju te nakupljanje para u zatvorenim prostorijama. U slučaju većih istjecanja obavijestiti DUZS na 112.
Postupak čišćenja kod slučajnog ispuštanja:	Izliveni proizvod adsorbirati i pomiješati sa zemljom, pijeskom i drugim adsorbirajućim materijalom za tekućine. Predati na zbrinjavanje pravnim osobama ovlaštenim od ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

7. RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE

- Rukovanje:** Prilikom rukovanja s proizvodom prostor dobro provjetravati. Držati daleko od izvora topline i izvora paljenja. Ne koristiti iskreće alate.
- Skladištenje:** PRIKLADNI:
Skladištiti u dobro zatvorenim spremnicima u hladnom i dobro ventiliranom prostoru. Poduzeti mjere za sprječavanje nastanka statičkog elektricitet.
IZBJEGAVATI:
Skladištenje u prostoru s kemikalijama koje mogu izazvati požar (oksidansi, kiseline i sl.). Na skladištu ne držati nikakve alate ili strojeve koji mogu proizvesti iskru.

8. NADZOR NAD IZLOŽENOŠĆU / OSOBNA ZAŠTITA

- Osobna zaštita:** U normalnim okolnostima pamučna odjeća i prikladna obuća poput gumenih čizama. U slučaju opasnosti od polijevanja odjeća prikladna za zaštitu od tekućih kemikalija – od vitona, PVC-a ili himexa (HRN EN 465) te obuća od istih materijala. Upotrebljavati alat koji ne uzrokuje iskrenje. Održavati propisanu higijenu za rad s opasnim tvarima.
- Zaštita dišnih puteva:** Kod koncentracija viših od GVI obvezno nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filtrom "A" (HRN EN 14387), a ako koncentracija kisika u zraku radnog prostora padne ispod 17% koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom na stlačeni zrak (HRN EN 137).

Propisane granične vrijednosti profesionalne izloženosti opasnim sastojcima u atmosferi radnog mjesta prema Pravilniku o maksimalno dopustivim koncentracijama štetnih tvari u atmosferi radnih prostorija i prostora MDK i o biološkim graničnim vrijednostima BGV, Republike Hrvatske s pripadajućim međunarodnim konvencijama (NN 92/93):

Kemiski naziv sestojka	CAS br.	granična vrijednost (mg/m ³)
toluen	108-88-3	190
nafta (zemno ulje), teško	64742-82-1	600
solvent nafta (zemno ulje), laka aromatska	64742-95-6	100

- Zaštita ruku:** Kod potpunog dodira rukavice od nitrilne gume s debljinom stijenke 0,40 mm, u dodiru s kapljicama rukavice od nitrilne gume s debljinom stijenke 0,11 mm (HRN EN 374).
- Zaštita očiju:** Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija u zraku, a zaštitna maska za cijelo lice kod viših.
- Zaštita kože:** U normalnim okolnostima pamučna odjeća i prikladna obuća. U slučaju opasnosti od polijevanja odjeća prikladna za zaštitu od tekućih kemikalija od vitona, PVC-a ili himexa (HRN EN 645) te obuća od istih materijala ili gume.

9. FIZIKALNA I KEMIJSKA SVOJSTVA

- Izgled:** Tekućina
Boja: Srebrna
Miris: Po organskim otapalima
pH: N.A.

Vrelište:	111 °C
Plamište:	5°C ISO 3679
Temperatura samozapaljenja:	535 °C toluen
Gustoća (kg/l):	0.98 ISO 2811
Viskoznost:	DIN4 20°C 45 - 55 s
Donja eksplozivna granica(Vol. %):	1.2
Gornja eksplozivna granica(Vol.%):	8.00
Tlak para (Pa/20°C):	3000 toluen
Sadržaj suhe tvari (Vol. %):	30-34
Topivost u vodi:	Netopiv

10. STABILNOST I REAKTIVNOST

Stabilnost:	Proizvod je stabilan kod normalnih uvjeta rukovanja, skladištenja i primjene. Držati čvrsto zatvoreno u originalnoj ambalaži.
Nekompatibilnost:	Nereaktivan i kompatibilan s većinom uobičajenih tvari, osim s ekstremnim oksidansima. Držati u dobro zatvorenoj originalnoj ambalaži.

11. PODACI O TOKSIČNOSTI

Udisanje:	Duže udisanje para organskih otapala prisutnih u proizvodu, u koncentraciji, koja prelazi dozvoljene granične vrijednosti (pogl. 8), može uzrokovati nadražnost sluznice dišnog sustava ili čak štetno djelovati na funkciju jetre, bubrega i centralnog živčanog sustava.
Gutanje:	Ako se proguta može uzrokovati oštećenje tkiva u probavnom traktu.
Dodir s kožom:	Duži i intenzivniji kontakt s kožom može uzrokovati njezino isušivanje.
Dodir s očima:	Kapljice proizvoda ili njegove pare u visokim koncentracijama mogu uzrokovati nadražnost očiju. Simptomi učinka proizvoda na organizam navedeni su u poglavlju 4.

Kemijski naziv	CAS br.	LC50 inhalacijski	LD50 oralno	LD50 dermalno
toluen	108-88-3	LC50 (4 h) Štakor > 5 mg/l	LD50 Štakor > 2000 mg/kg	LD50 Zec > 2000 mg/kg
nafta (zemno ulje), teško	64742-82-1	LC50 Štakor > 5 mg/l	LD50 Štakor > 2000 mg/kg	
solvent nafta (zemno ulje), laka aromatska	64742-95-6	LC50 Štakor > 5 mg/l	LD50 Štakor > 2000 mg/kg	

12. EKOTOKSIČNI PODACI

Proizvod sadrži 66-70 % hlapivih organskih tvari.

U prirodi proizvod nije biološki razgradljiv.

Proizvod nije štetan za organizme koji žive u vodi.

Spriječiti izlivanje u tlo, vodu, vodotokove, kanalizaciju i sprave za čišćenje.

Preporučeni način razgradnje je kontrolirano visokotemperaturno spaljivanje.

Kemijski naziv	CAS br.	Granične ekotoksične koncentracije
toluen	108-88-3	LC 50 za vodeni okoliš ribe = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodeni okoliš Dafnije = 10 - 100 mg/l LC 50 za vodeni okoliš bakterije = 100 - 1000 mg/l

nafta (zemno ulje), teško	64742-82-1	LC 50 za vodeni okoliš ribe = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodeni okoliš Dafnije = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodeni okoliš bakterije = 1 - 10 mg/l
solvent nafta (zemno ulje), laka aromatska	64742-95-6	LC 50 za vodeni okoliš ribe = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodeni okoliš Dafnije = 1 - 10 mg/l LC 50 za vodeni okoliš bakterije = 1 - 10 mg/l

13. ODSTRANJIVANJE OTPADA

Proizvoda: Neupotrebljiv otpad proizvoda, koji s njim nastaje, obraditi u skladu s propisima (dir. 91/689/EEC, dir. 2000/532/EC).

Klasifikacijski broj otpada: 08 01 11
Opasna svojstva otpada: H5; H3-A

Preporučeni postupak uklanjanja je kontrolirano visokotemperaturno spaljivanje ostataka ili otpada, odnosno odlaganje na deponijima za opasne tvari.

Ambalaže: Metalna ambalaža koja se ne može ponovno upotrijebiti, reciklira se ili odlaže u posebnim odlagalištima (dir. 94/62/EC, dir. 1999/177/EC).

14. TRANSPORTNE INFORMACIJE

Prijevoz željeznicom i cestom (RID/ADR):

UN broj: 1263 BOJE (640 D)
Razred: 3 Zapaljive tekućine
Ambalažna skupina: II
Listica opasnosti: 3
Broj opasnosti: 33

Prijevoz morem (IMDG):

UN broj: 1263
Razred: 3.2
Stranica: 3268
Listica opasnosti: 3

15. ZAKONOM PROPISANI PODACI / PODACI O PROPISIMA

Označavanje proizvoda:

F

LAKO ZAPALJIVO

Xn

ŠTETNO

Sadrži: Toluen

OZNAKE UPOZORJENJA:

- R 11 Lako zapaljivo.
- R 38 Nadražuje kožu.
- R 48/20 Štetno: opasnost od teških oštećenja zdravlja pri duljem izlaganju udisanjem.
- R 52/53 Štetno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.
- R 63 Moguća opasnost štetnog djelovanja na plod.
- R 67 Pare mogu uzrokovati pospanost ili vrtoglavicu.

OZNAKE OBAVIJESTI:

- S 2 Čuvati izvan dohvata djece.
- S 16 Čuvati odvojeno od izvora paljenja - zabranjeno pušenje.
- S 23 Ne udisati pare.
- S 46 Ako se proguta hitno zatražiti savjet liječnika i pokazati naljepnicu ili spremnik.
- S 51 Koristiti samo u dobro prozračenim prostorijama.
- S 61 Izbjegavati ispuštanje u okoliš. Pridržavati se posebnih uputa – sigurnosni list.

Propisi: Ovaj Sigurnosno-tehnički list izrađen je u skladu sa Zakonom o otrovima (NN 27/99), Pravilnikom o označavanju i obilježavanju otrova koji se stavljaju u promet (NN 47/99), Listi otrova (NN 07/01) te EU Direktivom 67/548/EEC.

16. OSTALI PODACI

Značenje OZNAKA UPOZORENJA iz poglavlja 2:

- R 63 Moguća opasnost štetnog djelovanja na plod.
- R 48/20 Štetno: opasnost od teških oštećenja zdravlja pri duljem izlaganju udisanjem.
- R 65 Štetno: može izazvati oštećenje pluća ako se proguta.
- R 38 Nadražuje kožu.
- R 67 Pare mogu uzrokovati pospanost ili vrtoglavicu.
- R 11 Lako zapaljivo.
- R 15 U dodiru s vodom oslobađa vrlo lako zapaljive plinove.
- R 17 Samozapaljivo u dodiru sa zrakom.
- R 51/53 Otrovnost za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.
- R 66 Učestalo izlaganje može prouzročiti sušenje ili pucanje kože.
- R 10 Zapaljivo.
- R 37 Nadražuje dišni sustav.

Promjene dokumenta u odnosu na prošlo izdanje: 2., 3., 8., 9., 11., 12., 14., 15., 16. sekcija.

Podaci u ovom Sigurnosno-tehničkom listu odnose se samo na navedeni proizvod u izvornom obliku i ne vrijede, nužno, kada se materijal koristi u kombinaciji s drugim materijalima ili kada se koristi na način koji nije predviđen u uputama za uporabu. Podaci su, prema najnovijim saznanjima proizvođača, točni i pouzdani na dan izrade Sigurnosno tehničkog lista. Odgovornost je korisnika da utvrdi primjerenost proizvoda za specifičnu uporabu. Podaci u Sigurnosno-tehničkom listu nisu potvrda kvalitete proizvoda već samo upute za siguran rad s njim. U slučaju nepoštivanja uputa ili nepravilne uporabe proizvoda, opisanih u Sigurnosno-tehničkom listu, ne odgovaramo za posljedice.